

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobkyně: **ROKOSPOL a.s.**, IČO 25521446
sídlem Krakovská 1346/15, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2013, č. j. KUZL 53435/2013,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu v Luhačovicích, odboru dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 16. 7. 2013, č. j. MULU 11420/2013, kterým správní orgán prvního stupně uložil žalobkyni dle § 125f odst. 3 a § 125c odst. 4 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o

provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) pokutu ve výši 1 500 Kč. Správní orgán prvního stupně rozhodl, že se žalobkyně dopustila správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že jako provozovatel motorového vozidla Audi, RZ X, v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, když dne 17. 3. 2013 v 15:45 hod. v Luhačovicích na placeném parkovišti ulice Masarykova stál řidič s motorovým vozidlem Audi, RZ X, bez placení parkovného a tak nerespektoval dopravní značku č. IP 13c – parkoviště s parkovacím automatem a porušil tak ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Tím žalobkyně jako provozovatel vozidla porušila povinnost provozovatele vozidla stanovenou v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že správním orgánem prvního stupně byl ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a že si za tím účelem opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Ust. § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu vyžaduje, aby provozovatel vozidla znal údaje, podle nichž je možno nezaměnitelně a jednoznačně ztotožnit řidiče, jemuž svěřuje vozidlo k řízení, přičemž údaje, které žalobkyně poskytla správnímu orgánu na jeho výzvu, tyto parametry nesplňují. Jméno a příjmení může být shodné pro více osob na téže adrese a již jen tento fakt svědčí pro to, že provozovatel vozidla je povinen znát i údaj o datu narození (určeného alespoň rokem), aby nebylo možno osobu řidiče zaměnit za někoho jiného. Žalovaný má za to, že identifikace řidiče musí být jednoznačná a není možné, aby správní orgán byl povinen po identitě řidiče dále pátrat. Správní orgán má povinnost unést důkazní břemeno vůči řidiči, jehož provozovatel jednoznačně identifikuje, a ne jej ještě dohledávat. I to je smyslem právní úpravy tzv. objektivní odpovědnosti provozovatele za vymezená protiprávní jednání v ust. § 125 odst. 2 zákona o silničním provozu. Žalobkyně dle žalovaného povinnost identifikace řidiče nesplnila již v tom, že neuvedla klíčový údaj vylučující jeho záměnu, a za absurdní považuje žalovaný i adresu vymezenou jako U. 23. U. má své ulice a jen stěží lze dovozovat, že město s jedním milionem obyvatel by mělo pouze jedinou řadu popisných čísel, z níž by bylo možné dohledat adresu uváděnou žalobkyní. Bez významu dle žalovaného není ani skutečnost, že osoba téhož jména, již provozovatel uvedl jako řidiče, měla místo podnikání v České republice, nicméně z údajů, které žalobkyně poskytla, nelze zjistit, zda se jedná o stejnou osobu. Žalovaný konstatuje, že žalobkyně jako provozovatel vozidla nesplnila svou povinnost identifikovat řidiče vozidla a správní orgán neměl možnost vůči konkrétní osobě zahájit řízení o přestupku. Nemohl tak učinit další potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku, a proto v souladu s ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu projednal přestupek jako správní delikt provozovatele vozidla.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. V žalobě včas podané u Městského soudu v Praze a jeho usnesením ze dne 10. 5. 2016, č. j. 6 A 222/2013-14, postoupené Krajskému soudu v Brně žalobkyně navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil věc správnímu orgánu k novému řízení a rozhodnutí.
4. Žalobkyně namítala, že po obdržení výzvy správnímu orgánu prvního stupně oznámila jméno řidiče, který se zřejmě dopustil přestupku, a to způsobem, jak jí to ukládá zákon o silničním provozu. S odvoláním na Listinu základních práv a svobod namítala, že občan (žalobkyně) je povinen jednat a strpět jednání pouze v kontextu s danou zákonnou právní

normou a nikdo nemůže být nucen k něčemu, co zákon výslovně nestanoví. Správním orgánem je žalobkyni dáno za vinu, že neoznámila datum narození osoby, která se pravděpodobně mohla dopustit přestupku. Žalobkyně však splnila to, co zákon ukládá – oznámila jméno osoby. Datum narození, které správní orgán požadoval, zákon nepředepisuje a žalobkyně ani toto datum nezná. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že správní orgán zjistil, že osoba označená žalobkyní, je v seznamu osob, které podnikají v České republice. Žalobkyně namítala, že při jednání u správního orgánu prvního stupně žádala, aby jí správní orgán označil zákonnou povinnost, na základě které je povinna znát a oznámit datum narození osoby, která je podezřelá ze spáchání dopravního přestupku, na tuto iniciativu však nebylo ze strany úředníků reflektováno, ačkoli jí to *de facto* i *de iure* dávají za vinu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že s jejím obsahem nesouhlasí. Co se týče jediné žalobní námitky spočívající v tom, že správní orgány nemohou požadovat po provozovateli vozidla, aby identifikoval osobu, jíž vozidlo svěřil, datem narození bez toho, aby taková povinnost byla uvedena v zákoně, žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, v němž odpovídajícím způsobem vysvětlil, že určit osobu řidiče vozidla jménem, příjmením a uvedením adresy U. 23 není dostačující. Žalovaný je toho názoru, že identifikace řidiče musí být jednoznačná a správní orgán není povinen po identitě řidiče dále pátrat. Žalobkyně jako provozovatel vozidla podle žalovaného povinnost identifikace řidiče nesplnila již v tom, že neuvedla klíčový údaj vylučující jeho záměnu. Podle žalovaného je rovněž absurdní, aby adresa řidiče byla vymezena jako U. 23. Žalovaný trvá na tom, že správní orgán není povinen sám upřesňovat identitu osoby, která vozidlo měla řídit v době konkrétního protiprávního jednání, které bylo zdokumentováno. Správní orgán neměl z čeho usoudit, že osoba uvedená v registru živnostenského podnikání je toutéž osobou, kterou uvedla žalobkyně. Žalovaný uzavřel, že provozovatel nesplnil svoji povinnost identifikovat řidiče vozidla a správní orgán tedy neměl možnost vůči konkrétní osobě zahájit řízení o přestupku. Nemohl tak učinit další potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku, tedy obeslat konkrétní osobu buď s předvoláním k podání vysvětlení, nebo s oznámením o zahájení přestupkového řízení.
6. S ohledem na shora uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

7. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
8. Jediná žalobní námitka spočívala v tom, že správní orgány nebyly oprávněny po žalobkyni jakožto provozovateli vozidla požadovat identifikaci řidiče datem narození, jelikož ze zákona nevyplývá povinnost znát a oznámit datum narození osoby, které bylo vozidlo svěřeno. Žalobkyně má za to, že svou povinnost sdělit údaje vedoucí k identifikaci osoby splnila uvedením jména a příjmení. Tato námitka nebyla shledána důvodnou.
9. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 tohoto zákona

nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

10. Podle § 125f odst. 2 téhož zákona právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.
11. Podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
12. Z citovaných ustanovení vyplývá subsidiární odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt vůči odpovědnosti řidiče za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, dostupný na www.nssoud.cz). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Ke zjištění pachatele přestupku je správní orgán povinen učinit nezbytné kroky, které spočívají zpravidla v zaslání výzvy provozovateli vozidla, aby označil skutečného řidiče vozidla v době spáchání přestupkového jednání.
13. Právní úpravou správního deliktu provozovatele vozidla se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ve kterém šlo o skutkově i právně obdobnou věc jako v nyní projednávaném případě, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[p]ři posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při

provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“

14. Následně Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl, že by šlo „*proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, čj. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.*“
15. Aplikací uvedených východisek na nyní posuzovanou věc soud zjistil, že správní orgán prvního stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku, a mohl tak zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.
16. Ze správního spisu vyplývá, že správní orgán prvního stupně zaslal žalobkyni výzvu k zaplacení určené částky podle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Ve výzvě byla žalobkyně jako provozovatel vozidla Audi, RZ X, poučena, že v době splatnosti určené částky má právo namísto zaplacení předmětné částky písemně oznámit správnímu orgánu osobu řidiče, která v inkriminovaném čase skutečně řídila jí provozované vozidlo. Na výzvu žalobkyně reagovala zasláním vyjádření, v němž správnímu orgánu sdělila, že uvedený osobní automobil řídil v inkriminovaném čase pan D. T., U. 23, Mongolsko.
17. Názor žalobkyně, že svou povinnost splnila sdělením jména a příjmení řidiče a že nebyla povinna znát ani uvádět bližší údaje (datum narození, přesnou adresu pobytu), soud nesdílí.
18. Podle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu nesmí provozovatel vozidla přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti. Údaje potřebné k určení totožnosti sice zákon o silničním provozu blíže nespecifikuje, dle ust. § 18 odst. 2 věty poslední správního řádu se však údaji umožňujícími identifikaci fyzické osoby rozumí jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, případně další údaje. Z toho soud dovozuje, že povinností provozovatele vozidla je znát a na výzvu uvést takové údaje, které umožní řádné zjištění totožnosti řidiče, přičemž datum narození a přesná adresa pobytu mohou nepochybně být jedněmi z nich.
19. Pokud by žalobkyně správnímu orgánu prvního stupně sdělila takové informace, na základě kterých by bylo možné ztotožnit a kontaktovat konkrétní osobu, byl by správní

orgán povinen učinit další kroky vedoucí ke zjištění, zda se jedná o pachatele přestupku či nikoliv. Žalobkyně však na základě výzvy uvedla pouze jméno a příjmení údajného řidiče (D. T.) a adresu U. 23, M., neuvedla tedy takové údaje, na základě kterých by bylo možné ztotožnit konkrétní osobu. Jak správně dovodil žalovaný, je běžné, že nositelem téhož jména a příjmení je více osob, k vyloučení záměny osoby řidiče za osobu jinou bylo tedy namístě, aby žalobkyně kromě jména a příjmení uvedla rovněž datum narození, určené minimálně rokem. Za nedostatečně určitou je nutno považovat i adresu údajného řidiče, kdy žalobkyně uvedla pouze město, stát a číslo domu, bez uvedení ulice nebo jakékoli jiné bližší specifikace. Je stěží představitelné, že v hlavním městě Mongolska, které má více než 1 milion obyvatel, by bylo možné dohledat adresu určenou pouze číslem domu.

20. Na základě uvedených skutečností lze konstatovat, že žalobkyně neuvedla takové indicie, které mohly vést ke zjištění pachatele přestupku, správní orgán prvního stupně proto nepochybil, pokud již nečinil další kroky vedoucí ke zjištění pachatele přestupku, řízení o přestupku bez dalšího odložil a projednal správní delikt podle ust. § 125f zákona o silničním provozu se žalobkyní jako provozovatelem vozidla.
21. Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani zjištění žalovaného, že osoba téhož jména, které žalobkyně uvedla jako řidiče, měla místo podnikání v České republice. Z údajů, které žalobkyně poskytla, není možné zjistit, zda se jedná o tutéž osobu, a s ohledem na citovanou judikaturu po správních orgánech nelze požadovat, aby za situace, kdy nemají indicie vedoucí ke konkrétní osobě, činily další rozsáhlé kroky za účelem zjišťování její totožnosti. Tento postup by byl jednak v rozporu s principem hospodárnosti řízení, jednak by šel proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Prostor pro rozsáhlé kroky v tomto směru neposkytuje ani zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který v § 66 odst. 3 písm. g) stanoví povinnost odložit věc, jestliže správní orgán do 60 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o přestupku, nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Tím, že žalobkyně jako provozovatel vozidla neuvedla dostatečně určité údaje o osobě řidiče, které by mohly vést k určení pachatele přestupku, sama tímto jednáním způsobila přenesení odpovědnosti za protiprávní jednání řidiče vozidla na sebe jako osobu provozovatele.

V. Závěr a náklady řízení

22. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho

zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. června 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu